

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/41/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323200578
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8323200578.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Har Tzvi a členov senátu JUDr. Moniky Tobiášovej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci manželov: E. C.č, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, U., právne zastúpenej JUDr. Janou Šepelovou, advokátkou, Námestie slobody 13/25, Humenné a J. C.č, nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, U., právne zastúpeného JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou, Námestie slobody 25, Humenné, za účasti maloletého dieťaťa: I. C.č, nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny U. a za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k.8P/54/2023 -128 zo dňa 20.11.2023, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku II.

II. Mení rozsudok vo výroku IV. tak, že :

- Otec je oprávnený a povinný stretávať sa s mal. I. každý párny týždeň kalendárneho roka od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a každý nepárny týždeň kalendárneho roka v utorok a štvrtok v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod..

- Počas letných prázdnin je otec oprávnený a povinný stretávať sa s mal. I. v čase od 01.07. od 09.00 hod. do 15.07. do 19.00 a od 01.08. od 09.00 hod. do 15.08. do 19.00 hod.

- Počas veľkonočných prázdnin je otec oprávnený a povinný stretávať sa s mal. I. v každom párnom roku v čase od Veľkonočného piatka od 09.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod..

- Počas jarných prázdnin určených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky otec je oprávnený a povinný stretávať sa s mal. I. v každom nepárnom roku od 1. dňa jarných prázdnin od 09.00 hod. do nedele nasledujúcej po poslednom dni prázdnin do 19.00 hod.

- Počas vianočných prázdnin je otec oprávnený a povinný stretávať sa s mal. I. v každom nepárnom roku od 23.12. od 15.00 hod. do 25.12. do 19.00 hod. a od 03.01. od 15.00 hod. do 05.01. do 19.00 hod. nasledujúceho roka., v každom párnom roku od 25.12. od 15.00 hod. do 27.12. do 19.00 hod. a od 31.12. od 15.00 hod. do 02.01. do 19.00 hod. nasledujúceho roka.

Matka je povinná mal. I. na osobný styk s otcom riadne pripraviť a v čase začatia styku ju odovzdať otcovi v mieste určenom.

Otec je povinný mal. I. v čase začatia styku prevziať v mieste bydliska matky okrem styku v každý nepárny utorok a štvrtok, kedy je otec povinný prevziať mal. I. v čase začatia styku v školskom zariadení v prípade, ak sa dieťa v predmetný deň zúčastňuje vyučovania. Otec je povinný mal. I. v čase ukončenia styku odovzdať matke v mieste jej bydliska.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Predmetom konania je rozvod manželstva účastníkov konania a úprava práv a povinností na čas po rozvode manželstva k mal. I. C.č.

2. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol cit.:

„I. Súd manželstvo E. C.č, rod. B., nar., XX.X.XXXX a J. C.č, nar. XX.X.XXXX uzatvorené dňa X.X.XXXX v J. S., zapísané v knihe manželstiev MV SR - osobitná matrika T., vo zväzku Z./XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX rozvádza.

II. Na čas po rozvode zveruje maloletú I. C.č, nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia majú právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

III. Otca zaväzuje prispievať na výživu maloletej sumou po 150,- eur mesačne, ktoré bude poukazovať matke vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

IV. Otec je oprávnený sa s dcérou stretávať každý páry týždeň od piatka od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. a každý štvrtok od 16:30 hod. do 18:30 hod. tak, že si dcéru u matky prevezme a po skončení stretnutia ju matke odovzdá a matka je povinná dcéru na stretnutia s otcom pripraviť.“

3. Svoje rozhodnutie vo vzťahu k úprave rodičovských práv a povinností voči mal. dieťaťu na čas po rozvode manželstva odôvodnil tým, že je namieste maloletú I. zveriť do osobnej starostlivosti matky, s ktorou maloletá aj reálne dlhodobo žije, pretože usúdil po vykonanom dokazovaní, že takáto forma starostlivosti bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa aj s poukazom na skutočnosť, že maloletá začala navštevovať základnú školu a je potrebné denne zabezpečovať jej prípravu do školy. Maloletá I. pred kolíznym opatrovníkom dňa 05.09.2023 uviedla, že k otcovi chodí, ale nechce s ním byť celý týždeň. (čl. 83 spisu). V priebehu konania, ako aj z predchádzajúcich súdnych konaní bolo zistené, že vzťah rodičov je vysoko konfliktný, komunikácia ohľadom starostlivosti o maloletú I. zlyháva a za takýchto podmienok by striedavá osobná starostlivosť o dieťa nebola na prospech a v záujme maloletej I.. Aj s poukazom na to, že rodičia nie sú v súčasnosti schopní spolupracovať v záujme dcéry, súd zveril maloletú I. do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Súd skúmal schopnosti a možnosti oboch rodičov prispievať na výživu maloletej I., maloletá žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá jej zabezpečuje bývanie, platí škôlku, oblečenie, obuv, voľnočasové aktivity. Otec je občan J., má ukončenú základnú školu a pracuje ako bagrista zemných a výkopových prác. J. predložil výplatné pásky za obdobie od marca do mája 2023, z ktorých vyplýva, že mu bola vyplatená mzda v hotovosti vo výške 568,97 eur. Jeho právna zástupkyňa na pojednávaní dňa 26.06.2023 v konaní 8P/10/2023 uviedla, že zamestnávateľ platí otcovi bývanie a otec na informatívnom stretnutí v tomto konaní na súde dňa 21.02.2023 uviedol, že kým žili v spoločnej domácnosti, matke prispieval sumou 700 - 800,- eur mesačne, čo bola takmer celá mzda a zvyšok odkladal na dom. Z toho vyplýva, že mzda otca presahuje 700 - 800,- eur mesačne, preto súd vychádzal z jeho príjmu vo výške 1000,- eur a pri stanovení výšky výživného prihliadol aj na materiál Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2022 pod názvom: „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudu v otázkach výživného pro nezaopatřené děti“, kde pre dieťa vo veku 0-5 rokov by výživné malo predstavovať cca 14 % z čistého príjmu povinného rodiča a vo veku 6 - 10 rokov cca 16 % z čistého príjmu povinného rodiča. Na základe týchto skutočností súd určil výživné pre maloletú I. zo strany otca vo výške 150,- eur mesačne, čo zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca, ako aj odôvodneným potrebám dcéry. Otec v priebehu konania opakovane potvrdil, že má záujem podieľať sa na výchove svojej dcéry a udržiavať s ňou kontakt v takom rozsahu, aby sa ich vzájomný citový vzťah upevňoval. Dcéra otca pozná, od narodenia s ním vyrastala v spoločnej domácnosti, má ho rada a pre jej ďalší vývoj je dôležité, aby sa ich vzájomný vzťah rozvíjal. Doteraz sa s dcérou stretával, styk bol upravený súdnym rozhodnutím sp.zn. 8P/10/2023 zo dňa 26.06.2023 každý páry týždeň od piatka od 15:30 hod. do nedele do 15:30 hod. a každý nepáry utorok a štvrtok od 15:30 hod. do 18:30 hod., avšak matka na pojednávaní dňa 21.11.2023 upozorňovala, že otec v uvedené dni nedáva dcéru na krúžky, preto súd upravil styk otca s maloletou I. každý páry týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý štvrtok od 16.30 hod. do 18.30 hod. tak, aby maloletá mohla navštevovať krúžky, na ktoré je prihlásená.

4. Proti výrokom II. a IV. rozsudku podal odvolanie otec maloletej podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e), f) h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojom odvolaní ďalej uviedol, že má za to, že súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom nevenoval a nevysporiadal s návrhom otca na zverenie mal. I. do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom v tomto smere ani len nevykonal dostatočné dokazovanie, pretože návrh na vypracovanie znaleckého posudku za účelom posúdenia vhodnosti osobnej striedavej starostlivosti u mal. I. zamietol. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nie je možné zistiť, ktoré hmotnoprávne podmienky pre striedavú starostlivosť boli alebo neboli splnené, súd sa len obmedzil na konštatovanie, že pre mal. I. by striedavá starostlivosť nebola vhodná z dôvodu potreby stability prostredia pre maloletú a zároveň poukázal na konflikt medzi rodičmi a nedostatočnú komunikáciu, ale žiadne iné nespĺnenie hmotnoprávnych podmienok pre rozhodnutie o osobnej striedavej starostlivosti súd prvej inštancie neuviedol a najmä nezodôvodnil. Na druhej strane súd prvej inštancie vôbec nevzal do úvahy zistenia psychológa, ktorý sa s mal. I. rozprával, ktorý uviedol, že mu mal. I. uviedla, že si vie predstaviť, že by bola u otca týždeň a týždeň u matky a to napriek tomu, že obsah tejto správy bol na pojednávaní prečítaný. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy správanie sa matky mal. I., ktorým sa matka snaží znemožňovať styk otca s maloletou, resp. umožňovať mu stretnutia čo v najmenšom rozsahu, o čom svedčí napríklad aj to, že už 16.12.2023 matka mal. I. otcovi na stretnutie neodovzdala s tvrdením, že je chorá a nechcela sa s otcom dohodnúť na inom náhradnom termíne stretnutia, len mu povedala, že mu umožní stretnutie s mal. I. počas prázdnin, ale bez toho, aby aspoň uviedla konkrétny dátum. Od narodenia mal. I. sa otec o ňu osobne staral, krmil ju, prebaľoval, hral sa s ňou, vypĺňaj jej čas, venoval sa jej, zlom nastal, keď bol otec nútený opustiť spoločnú domácnosť a od toho času mu matka maloletej bráni v stretávaní sa s mal. I., vymýšľa si dôvody, pre ktoré nemôže byť dieťa s otcom a obmedzuje mal. I. v udržiavaní a budovaní si vzťahu s otcom. Otec a dcéra majú medzi sebou vybudovaný hlboký citový vzťah, čo vyplynulo aj z vykonaného dokazovania, mal. I. chce s otcom tráviť čo najviac času, otec jej vie poskytnúť všetku potrebnú starostlivosť. Zároveň by zverením od striedavej starostlivosti mohla mal. I. navštevovať rovnakú základnú školu, pretože obaja rodičia bývajú v tom istom meste a obaja majú pre maloletú vytvorené vhodné výchovné prostredie. Zverením do striedavej osobnej starostlivosti v pravidelných, napríklad týždenných intervaloch, by došlo práve k obmedzeniu vzniku konfliktov medzi rodičmi mal. I., pretože takto stanoveným rozsahom osobnej starostlivosti by nedochádzalo k zamedzovaniu stretnutí s otcom tak ako to bolo doposiaľ, keď bol otec nútený podávať oznámenia o tom, že mu matka mal. I. neodovzdala. Zároveň by bol zabezpečený rovnaký časový priestor na trávenie času s mal. I. pre oboch rodičov a to nielen počas pracovných dní, ale aj počas víkendov. Vek mal. I. jej zverenie do osobnej striedavej starostlivosti umožňuje a zároveň sú na to objektívne vytvorené podmienky u obidvoch rodičov. Z napadnutého rozsudku nevyplýva, že by otec nemal predpoklady na osobnú starostlivosť o mal. I., alebo že by nevedel zabezpečiť pre mal. I. vhodné výchovné prostredie, preto ak tieto požiadavky sú splnené, medzi ním a mal. I. je vyvinutý hlboký citový vzťah a otec má záujem na osobnej starostlivosti o mal. I., súd prvej inštancie mal podrobne skúmať a najmä odôvodniť, prečo o zverení do osobnej striedavej starostlivosti nerozhodol, čo však v napadnutom rozsudku absentuje. Z vykonaného dokazovania je úplne zrejmé, že otec má záujem tráviť s mal. I. čo najviac času, že dlhé „prestávky“ medzi stretnutiami otca s dcérou nevlývajú na mal. I. dobre a napriek tomu, súd stanovil právo otca na stretnutie s mal. I. len v minimálnom rozsahu bez toho, aby náležite odôvodnil potrebu takto obmedzených stretnutí. Úprava stretávania otca s dcérou je absolútne nedostatočná, nezodpovedá potrebám mal. I. a najmä absentuje v tejto úprave dlhší a nepretržitý časový úsek, v ktorom by mohol otec tráviť čas s dcérou. Súd prvej inštancie neprihliadol na právo otca a maloletej tráviť čas v primeranom a dostatočnom časovom rozsahu, keď vôbec nevzal do úvahy návrh otca na úpravu stretnutí počas prázdnin, Vianoc a pod. a toto svoje rozhodnutie o tom, prečo neupravil aj tieto doby vôbec neodôvodnil. Zároveň súd prvej inštancie len automaticky prevzal tvrdenia matky o tom, že otec nedal mal. I. na krúžky a došlo k zúženiu rozsahu stretnutí otca počas pracovného týždňa s maloletou, ale neskúmal možnosť inej úpravy stretnutí počas pracovného týždňa a dôvody, ktoré otca k tomu viedli. Stretávanie každý druhý víkend od piatku do nedele je možné považovať za štandardný rozsah úpravy stretnutia, ak nie je možné rozhodnúť o striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Zároveň je však v záujme mal. I., aby bola s otcom častejšie ako jedenkrát za dva týždne, aby nedochádzalo k pretrhávaniu väzieb na dlhý interval, preto je nevyhnutné, aby mal otec možnosť stretnúť sa s dcérou aj počas pracovného týždňa. Súd prvej inštancie v rozsudku úplne opomenul upraviť stretnutia otca s mal. I. počas sviatkov a prázdnin, čo znamená, že nie je zabezpečený dostatočný časový priestor na rovnomerné stretnutia otca s dcérou. Pre otca je nevyhnutné, aby mal možnosť byť s mal. I. po dlhší čas bez prerušenia a nielen počas víkendu každé dva týždne.

5. Matka a kolízny opatrovník vo svojich písomných vyjadreniach k odvolaniu navrhli rozsudok v jeho napadnutých častiach potvrdiť ako vecne správny.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnutý rozsudok postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že v časti sú splnené podmienky na potvrdenie rozsudku a v časti je dôvodný postup podľa § 388, zákona č. 160/ 2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) na zmenu napadnutého rozhodnutia.

7. Otec v odvolaní namieta správnosť záveru súdu prvej inštancie o nevhodnosti nariadenia striedavej starostlivosti.

8. Medzi kritéria, ktoré musia všeobecné súdy z hľadiska nutnosti rozhodovať v najlepšom záujme dieťaťa v konaní o úpravu výchovných pomerov vziať do úvahy, patria najmä (1) existencia pokrvného putá medzi dieťaťom a o jeho zverenia sa do starostlivosti usilujúcou osobou; (2) miera zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej ktorej osoby; (3) schopnosť osoby usilujúcej o zverenie dieťaťa do starostlivosti zabezpečiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby; a (4) želanie dieťaťa [porov. tiež ods. 52 a nasl. Všeobecného komentára č. 14 Výboru pre práva dieťaťa č. 14 z 29. 5. 2013 o práve dieťaťa na to, aby jeho najlepšie záujmy boli prvoradým hľadiskom (General comment No. 14 on the right of the child to have his or her best interests taken as primary consideration), 2003, CRC/C/GC/14.]. (bod 19 Nálezu ÚS ČR z 25.6.2014, sp.zn. I. ÚS 2482/13).

9. Súd mal za to, že nariadenie striedavej starostlivosti nie je v záujme mal. I. z dôvodu vážne narušenej komunikácie medzi rodičmi a rozdielnosti ich predstáv na výchovu maloletej. Rodičia by totiž podľa Ústavného súdu nemali riešiť svoje nezhody bojom o dieťa či jeho prostredníctvom, ale naopak hľadiť predovšetkým na jeho záujem byť v starostlivosti oboch rodičov a hľadať najvhodnejší spôsob, ako dieťaťu vytvoriť harmonické a láskyplné prostredie, umožňujúce mu bez negatívnych vplyvov jeho záujem realizovať. Je však nesporné, že zlá či priam konfliktná komunikácia medzi rodičmi môže mať negatívny vplyv na osobnostný rozvoj dieťaťa. Preto vo výnimočných prípadoch, kedy ani pokusy o nápravu zo strany súdov nemali na zlepšenie komunikácie vplyv, môžu súdy striedavú starostlivosť vylúčiť. Musia pritom zistiť, na strane ktorého z rodičov leží príčina nevhodnej komunikácie, a zohľadniť toto zistenie pri zverovaní dieťaťa do starostlivosti iba jedného z rodičov. Dieťa by tak malo byť zverené do starostlivosti práve toho z rodičov, ktorý je ochotný s druhým z rodičov komunikovať a nebrániť mu v styku s dieťaťom. (Nález Ústavného súdu ČR, sp.zn. I.ÚS 1554/14 z 30. 12. 2014)

10. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi rodičmi je prítomný výrazný konflikt, ktorý má nepriaznivý dôsledok na ich výchovu mal. I., ktorá sa tak ocitá medzi „dvoma mlynskými kameňmi“ bojov medzi jej rodičmi a táto situácia je nepriaznivá pre jej ďalší zdravý fyzický a psychický vývoj. Orgány starostlivosti o mal. deti túto situáciu vnímajú a na základe podnetu kolízneho opatrovníka bolo iniciované konanie o uloženie výchovného opatrenia, ktorá sa v súčasnosti vedie na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 8P/88/2024. Odborná pomoc rodičom, ktorá je potrebná pre nastavenie ich komunikácie ohľadom potrieb mal. I. doposiaľ nebola ukončená. V súčasnosti je potrebné uzavrieť, že výrazný rodičovský konflikt a neochota rodičov kooperovať bráni nariadeniu striedavej starostlivosti. Na nápravu narušenej rodičovskej komunikácie a elimináciu rodičovského konfliktu je potrebný dlhší časový priestor. Záver o zverení mal. do osobnej starostlivosti matky je v súčasnosti z uvedených dôvodov správny. Odvolací súd však na tomto mieste zdôrazňuje, že matka nemôže vnímať túto skutočnosť ako jej „víťazstvo v boji o dcéru“. V prípade, ak sa podarí eliminovať rodičovský konflikt, bude namieste prehodnotenie formy výkonu osobnej starostlivosti. Odvolací súd vníma výčitky matky smerované otcovi o tom, že nedodržiava dohodnuté, resp. súdom určené časy styku, narúša tým školský proces mal. I. a tým, že sa s ňou nepripravuje na vyučovanie, narúša aj jej vzdelávací proces a denný režim. Takého správanie je potrebné vnímať ako nevhodné a diskvalifikujúce pre výkon striedavej, resp. výlučnej osobnej starostlivosti zo strany otca. Na druhej strane neochota matky podrobiť sa odbornému poradenstvu, bránenie otcovi v styku s I. bez vážneho dôvodu, neochota dohodnúť sa s otcom na otázkach týkajúcich sa výchovy ich spoločnej dcéry rovnako musí byť vyhodnotená v neprospech matky a v neprospech zverenia mal. do jej osobnej starostlivosti. Inými slovami povedané, obaja rodičia mal. dieťaťa sú povinní vynaložiť

všetko úsilie na to, aby sa napriek rozpadu ich vzťahu dohodli na podstatných otázkach týkajúcich sa ich spoločného dieťaťa a konali tak v záujme dieťaťa, ktorým je právo na výchovu oboma rodičmi. V prípade zlyhania rodiča v napĺňaní tejto povinnosti bude dieťa zverené do starostlivosti toho z rodičov, ktorý má pre výchovu dieťaťa lepšie predpoklady.

11. Odvolací súd nevhliadol opodstatnenosť podaných odvolacích dôvodov vo vzťahu k výroku II. rozsudku. Súd prvej inštancie dospel pri rozhodovaní k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v napadnutom výroku ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

12. Je však potrebné dať za pravdu otcovi, ktorý v odvolaní namieta, že súdom určený rozsah styku je nedostatočný čo do rozsahu ako aj nedostatočne odôvodnený. Rovnako odvolací súd vníma vyjadrenia matky predložené v priebehu odvolacieho konania, v ktorých poukazuje na harmonogram krúžkov mal. I. a namieta, že otec realizáciou súdom určeného styku narúša účasť mal. I. na krúžkoch.

13. Úloha oboch rodičov je v živote maloletého dieťaťa nezastupiteľná a odvolací súd nemá za to, že by tomu bolo inak v predmetnej právnej veci. Záujmom dieťaťa je nepochybne, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. Starostlivosť a výchova maloletého dieťaťa predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych, ale i nemateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. V procese socializácie maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov. Po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov číť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obom rodičom; preto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je dôvod na to, aby rodič, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, aby sa tento rodič s maloletým dieťaťom nestretával, resp. stretával vo veľmi obmedzenom rozsahu.

14. Jedným z výrazných prostriedkov pre zabezpečenie spoluúčasti druhého rodiča na výchove a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta je osobný styk rodiča s mal. dieťaťom. Úlohou rodiča je pochopiteľne, aby pri styku s dieťaťom len pozitívnym spôsobom uplatňoval svoju výchovnú úlohu. Na druhej strane, úlohou rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytvárať vhodné podmienky pre tento styk a to najmä vedením dieťaťa k správne vzťahu k druhému rodičovi. Byť spolu znamená pre rodiča a jeho dieťa jeden zo základných prvkov rodinného života, a to aj napriek nezhodám vo vzťahoch medzi rodičmi. Ako vyplýva z Dohovoru o právach dieťaťa, dieťa má právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi a obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa (čl. 9 ods. 3 a čl. 18 ods. 1). Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu vyplýva, že v záujme dieťaťa spravidla je, aby bolo v starostlivosti oboch rodičov, kde každý z nich poskytuje dieťaťu láskyplnú starostlivosť a každý svojim dielom prispieva k osobnostnému vývoju dieťaťa. Preto akékoľvek obmedzenie tohto aspektu rodinného života (styku medzi rodičom a dieťaťom), musí byť riadne a starostlivo odôvodnené, teda musí sledovať legitímny cieľ najlepšieho záujmu dieťaťa a byť tomuto cieľu primerané. Kritéria pre rozhodovanie o zverení dieťaťa do starostlivosti sa analogicky uplatnia aj v prípade rozhodovania o styku. V tomto ohľade všeobecne platí, že súdne konanie má byť vedené, a prijaté opatrenia majú byť učinené vždy v najlepšom záujme dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Pokiaľ všeobecné súdy rozhodujú o úprave styku, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, a teda ak je rozhodnutím súdu zverené do starostlivosti jedného z rodičov, potom by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takáto úprava je spravidla vždy v "najlepšom záujme dieťaťa", pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané.... Vo všeobecnej rovine je možné súhlasiť s doktrínovým záverom, že "styk by mal byť stanovený v rozsahu, ktorý umožní nerezidentnému rodičovi v dostatočnej miere participovať na bežných každodenných záležitostiach dieťaťa, rovnako ako na jeho voľnočasových aktivitách. (vid' uznesenie ÚS ČR, sp.zn. I.ÚS 955/15 z 14. 3. 2017).

15. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že otec prejavuje o dcéru záujem. Dieťa do odchodu otca zo spoločnej domácnosti vyrastalo s oboma rodičmi, otca pozná a má k nemu vytvorený citový vzťah, ktorý je potrebné budovať a naďalej upevňovať. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú okrem iného aj podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami. Premietnutím tohto kritéria v praxi je aj určenie rozsahu styku dieťaťa s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti tak, aby tento styk bol rovnocenný a rovnoprávny s oboma rodičmi. Z obsahu spisu vyplýva, že otec má pre osobnú starostlivosť o dcéru v rozsahu upraveného styku vytvorené vhodné podmienky, má záujem ju vykonávať. Problematickým sa javí, že súdom určená úprava styku narúša výchovnovzdelávací proces a účasť mal. I. na krúžkoch. Z uvedeného dôvodu odvolací súd v tejto časti rozsudok zmenil a upravil bežný styk otca s dcérou v časoch, ktoré na základe vyjadrenia kolízneho opatrovníka nenarúšajú účasť mal. I. na krúžkoch. Taktiež sa odvolaciemu súdu javilo ako vhodné, aby otec mal. I. na styk preberal v školskom zariadení v prípade, ak je v predmetný deň vyučovanie. Odvolací súd otcovi pripomína, že nie je v záujme jeho dieťaťa, aby realizácia styku narúšala režim dieťaťa pri realizácii jeho mimoškolských a záujmových aktivít. Krúžky a aktivity detí vo veku I. sa menia, rovnako ako aj ich rozvrh. Preto je povinnosťou oboch rodičov dohodnúť sa na styku v prípade zmien tak, aby tento styk bol realizovaný či už v iný deň, alebo iný čas. Je to prejavom rodičovej zodpovednosti oboch rodičov. Rovnako odvolací súd v súlade s naplnením zásady rovnakej starostlivosti rodičov o mal. dieťa upravil styk otca s I. počas sviatkov a prázdnin, tak aby v čo najširšom rozsahu bolo naplnené právo otca podieľať sa na výchove mal. dcéry.

16. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd postupom podľa § 388 CSP v spojení s ust. §2, ods.1 CMP zmenil rozsudok vo výroku styku tak, aby tento zodpovedal mimoškolským aktivitám mal. I. a zároveň reflektoval právo otca podieľať sa na výchove dcéry. Presné určenie rozsahu styku má zároveň za cieľ eliminovať konflikt rodičov vyplývajúci z ich neschopnosti vzájomnej dohody ohľadom styku.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne nevzhladol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná

ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).